

Töysä-Seura

Töysä-Seura Ry:n kertomus toiminnasta vuodelta 2014

Päiväty 22.3.2015

Yleistä

Töysä-Seura ry on perustettu 18.9.1952, yhdistyksen rekisterinumero on 62332 ja ly-tunnus 0893956-5.

Töysä-Seura ry:n kevätkokous pidettiin 12.5.2014 ja syyskokous 10.12.2014. Johtokunta kokoontui kahdeksan kertaa toimintaa suunnitellen ja valmistellen yleisiä kokouksia.

Johtokunta

Johtokuntaan kuuluivat puheenjohtaja Seppo Harju, varapuheenjohtaja Tarja Ylimäki, sihteeri Janne Vuorela ja jäsenet Tuulikki Hautala, Pentti Hautala, Kauko Välimäki, Tapani Ala-Mutka, Tapio Isoaho ja Leila Herrala.

Julkaisutoiminta

Seuran julkaisema Kotiseudun kasvot -kotiseutujulkaisu nro 8 ilmestyi kesäkuussa. Lehden sivumäärä oli 60. Lehti on vakiinnuttanut paikkansa laadukkaana kotiseutujulkaisuna ja saavuttanut laajan lukijakunnan. Lehden painos oli edelleen 1 000 kappaletta, ja sitä jäi varastoon jonkin verran tulevia vuosia varten. Vanhoja numeroita myydään jatkuvasti. Taloudellisesti yhdistys on päässyt lehden teossa suunnilleen omilleen. Lehteä on jaettu maksutta kouluille, terveyskeskukseen, vanhainkotiin ja palveluasuntoihin.

Parhaimmat kiitokset kaikille julkaisutyössä eri muodoin mukana olleille henkilöille ja yhteistyötahoille sekä lukijoille. Keväällä 2015 ilmestyy Kotiseudun kasvot nro 9. Pyrimme tekemään sellaisen julkaisun, jota luetaan mielenkiinnolla ja jota voi esitellä kotiseutuasioista kiinnostuneille henkilöille ja Töysän ystäville.

Numeroita 1–5 on sidottu kirjoiksi. Myyntihinta on ollut 50 euroa. Kirja on herättänyt mielenkiintoa, ja menekkiä on ollut etenkin joulun aikaan. Sidottuja vuosikertoja tullaan toimittamaan edelleen myyntiin kysynnän mukaan.

Töysä-Seuran johtokunta on toiminut perinnelehden toimituskuntana.

Museot

Töysä-museo Sepänniemessä oli auki kesä-elokuussa maanantaista perjantaihin klo 12–15 ja muina aikoina sopimuksen mukaan. Kävijöille esineitä ja tiloja esitteli museon kesätyöntekijä ja lomakylän pitäjä Marja-Liisa Pienimäki ja lomakylän työntekijät. Kävijöitä oli 400 henkeä eli sama määrä kuin edellisellä vuonna.

Kirkon vieressä sijaitseva lainaviljamakasiini, nyk. Makasiinimuseo, on kunnostettu näyttelytilaksi kesällä 2001. Tiloissa on pidetty kirkkokahvilaa kesäsunnuntaisin jumalanpalveluksen jälkeen. Makasiinista on tullut mielenkiintoinen kahvi- ja kokoontumispaikka kesäsunnuntaisin. Kesällä 2014 kävijöitä oli 400.

Makasiinin tiloihin rakennettiin Töysän kirkkohistoriaa käsittelevää pysyvä näyttely, jolle annettiin nimeksi KIHINÄ. Hankkeeseen saatiin Museoviraston avustusta. Näyttelyn suunnitteluun saatiin ulkopuolista asiantuntija-apua. Näitä henkilöitä olivat maakunta-amanuenssi Risto Käsälä Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseosta ja Kuusiokuntien Museohankkeen koordinaattori Marika Viinikka. Näyttelyn käytännön toteuttajaksi palkattiin Janne Vuorela. Hänen asiantuntemuksellaan näyttelyyn saatiin tuoretta graafista ilmettä. Näyttelyn valmistelu saatiin loppuun kevään 2013 aikana, ja näyttelyn avajaiset pidettiin kesäkuun 2. päivänä 2013. Kahvilankävijät ja muu yleisö on ollut kiinnostunut näyttelystä.

Anne Hiipakka valmistui kotiseutuohjaajaksi v. 2013. Hänen opinnäytetyönsä ”Opas kävelykierrokselle Töysän kirkonseudulla”, on 44 sivuinen, monipuolinen tietopaketti kirkonseudun alueen historiasta ja nykyisyydestä. Opas oli myynnissä makasiinilla 5 €:n hintaan.

Apteekkimuseo Tuurin vanhalla asemalla oli yleisölle avoinna kesäaikana. Kyseessä on töysäläissyntyisen Markku Pohjanpalon keräämä apteekkiesineistö. Opastus järjestettiin yrittäjä Tapio Isoahon toimesta. Kävijöitä oli 200. Apteekkimuseo on erikoinen ja varsin harvinainen tutustumiskohde, sillä vastaavia museoita on Suomessa alle 20.

Luetteloituja esineitä oli vuoden 2014 lopulla Töysä-museolla ja makasiinilla 3 586 sekä apteekkimuseolla 1 083, eli yhteensä 4 669 kappaletta.

Töysä-Seura sai Museoviraston avustusta vuodelle 2014 yhteensä 5 800 € museoalueen rakennuskorjauksiin ja päärakennuksen sähköturvallisuuden ja valaistuksen parantamiseen.

Insinööritoimisto Hannu Pienimäki teki sähkötyöt alkukesästä. Huvilaveistämö K. Lehtomäki korjasi lokakuussa kaupparakennuksen lattiaa.

Opetusneuvos Ritva Sorila ja suutariperinteen tuntija Pauli Virtanen ovat suunnitelleet päärakennuksen erstupakamariin sijoitettavaa suutariverstasta. Tarkoituksena on tuoda esille töysäläistä suutariperinnettä. Kesän aikana esineitä siirrettiin erstupaan museolta, Töysän Kenkätehtaalta ja Pauli Virtasen kokoelmista.

Keväällä 2015 haettiin Etelä-Pohjanmaan Kulttuurirahastolta 4 000 €:n apurahaa ”Suutariperinnettä nykypäivään” -hankkeelle, jolla on tarkoitus tehdä suutariverstasta ja -perinnettä tunnetuksi lapsille, nuorille ja museon kävijöille.

Töysän Lions Club avusti isojen museoesineiden siirrossa suutariverstaalle ja pois lattiaremontin tieltä. Lionseille kiitokset tästä tarpeellisesta kökkätyöstä.

Syksyllä haettiin Museovirastolta harkinnanvaraista avustusta vuodelle 2015 Töysä-museon rakennusten korjauksiin 7 000 €. Samanaikaisesti haettiin 4 000 €:n suuruista perinneavustusta ”Kehityksen pyörät – Töysän rataosan historiaa” -kirjan julkaisemiseen. Avustuspäätökset julkistettiin maaliskuussa 2015 (kirjajulkaisu sai 4 000 €:n avustuksen, korjausavustuspäätöstä ei ole vielä tullut).

Töysän Lions Club siirsi kökkätyönä suutariverstaan koneita museorakennuksen erstupaan 23.7.2014. (vas) Eero Ala-Mutka, past president Marko Mäenniemi, lion Aki Peltoniemi, lion Jorma Toopakka ja presidentti Tapani Ala-Mutka

Töysä-Seuran toimintaa

Pitäjätedotteessa ilmoitettiin museon aukioloajoista sekä seuran toiminnasta. Vuoden aikana päivitettiin Töysä-museon ja seuran esite ja nettisivut.

MUSEOHANKE

Kuusiokuntien Museohanke käynnistyi keväällä 2012, ja se jatkoi toimintaansa v. 2014 alkupuolelle saakka Museohanke 2:na. Töysä-Seura on ollut tiiviisti mukana hankkeessa. Hankkeen projektikoordinaattori Marika Viinikka on osallistunut aktiivisesti seuran kokouksiin ja on ollut suunnittelemassa toiminnan kehittämistä. Museohankkeen kautta paikalliseen kotiseututyöhön on saatu tarpeellista ammattiapua, kun toiminta muutoin perustuu vapaaehtoistoimintaan.

VANHOJEN VALOKUVIEN TUNNISTUSPIIRI

Yhteistyössä kaupungin kirjasto- ja kulttuuritoimen kanssa on pidetty yllä vanhojen valokuvien tunnistuspiiriä Turina Tuvalla. Piiri on kokoontunut viikoittain maanantaisin tunnistamaan lasinegatiiveista skannattuja valokuvia. Valokuvapiirin osallistujamäärä on ollut keskimäärin 12, kesäajan ryhmä on ollut tauolla.

JAMI:n datanomiopiskelijat Anna Seghier ja Miika Holkko skannasivat opiskeluun liittyvänä harjoitustyönä talvella 2014–2015 Väinö Hautalan lasinegatiiveja 141 ja valokuvaaja Vaito Louhelan negatiiveja 2 755 eli yhteensä 2 896 kappaletta. Oppilaitoksen puolesta ohjaajana toimi opettaja Tapani Ala-Mutka ja kirjaston puolesta kirjastonhoitaja Heli Anttila. Maakunta-amanuessi Risto Käsälä perehdytti opiskelijat historiallisen aineiston oikeaan käsittelyyn ja arkistointiin.

Heikki Heikkolan lasinegatiiveja on digitoitu aikaisemmin 6 733 kappaletta. Kaikkiaan Töysä-Seuralla on tällä hetkellä varsin laaja digitoitujen kuvien arkisto yhteensä 9 629 kappaletta.

MUUTA

Töysä-Seura on tehnyt talkootyötä hankkeiden parissa ja omien toimintojen osalta. Yhdistys on lisäksi ollut mukana ylläpitämässä paikallisia muistomerkkejä: Tohnin ristirauniota ja Juho Inhan raivaajamuistomerkin aluetta Tuurissa valtatie 18:n varrella.

Töysä-Seura on ollut mukana Töysä-viikon järjestelyssä yhteistoiminnassa kulttuuritoimen kanssa. Kansallispuukujen tuuletus -tapahtuma järjestettiin Töysä-Museolla Sepänniemessä 4.6.2014. Töysä-Seura tarjosi puitteet pihapiirissä ja museolla tapahtuman järjestämiseen.

Anne Hiipakka, Marja-Liisa Pienimäki ja Marika Viinikka suorittivat lukuvuonna 2013–2014 matkailuopaskoulutuksen ja heistä valmistui Suomen Opasliiton auktorisoimia matkailuoppaita. Koulutuksen järjesti Lakeudenportin kansalaisopisto yhteistyössä Museohanke 2:den ja Etelä-Pohjanmaan maakuntakorkeakoulun kanssa. Kurssilta valmistui yhteensä 20 opasta Kuusiokuntiin. Seppo Harju toimi suullisessa opastusnäytössä paikallisen arvioijan tehtävissä Töysän alueen osalta.

Töysä-Seura on mukana työryhmässä, joka haki SKR:n E-P:n rahastolta helmikuussa 2014 apurahaa aikamatkojen toteuttamiseen Alavuden, Kuortaneen ja Ähtärin museoissa kesällä 2015. Apurahaa saatiin 15 000 euroa, mutta hankkeen toteutus siirtyy vuodella eteenpäin kesään 2016 hankevetäjä Marika Puntalan (o.s. Viinikan) äitiysloman vuoksi.

Tuulikki Mutka Niilo Mutkan perikunnan edustajana lahjoitti kangaspuut museolle. Eino Kuokkanen teki ja lahjoitti Töysän-museo -kyltin museorakennukseen Sepänniemessä. Kiitokset lahjoittajille.

Kansallispuukujen tuuletuksessa Töysän Museolla 4.6.2014 Kuusiokuntien Museohanke 2:n projektikoordinaattori Marika Viinikka (vas.), Töysä-Seuran johtokunnan jäsen Tuulikki Hautala, opettaja Toini Mäkelä ja Töysä-Seuran johtokunnan jäsen Leila Herrala.

Kokousedustukset

Seppo Harju on toiminut Töysä-Seuran edustajana Museohanke 2:n ohjausryhmässä. Keväällä 2015 seuran sihteeri Janne Vuorela valittiin Etelä-Pohjanmaan Kotiseutu- ja Museoyhdistyksen hallituksen varajäseneksi. Syksyllä Ritva Sorila oli seuran edustajana museopäivä-koulutustilaisuudessa Vähässäkyrössä.

Talous

Yhdistyksen tilikausi oli alijäämäinen 1 086,40 € (edellisvuonna alijäämä 858,44 €) ja taseen loppusumma oli 18 482,75 € (19 569,15 €).

Vuosijäsenmaksu oli 5 € ja ainaisjäsenmaksu 15 €. Jäseniä oli vuoden 2014 päättyessä 65.

Tämä kertomus toiminnasta on hyväksytty Töysä-Seura ry:n kevätkokouksessa 2015.

Töysä-Seura